

Natuurtoets 'locatie de Goorn'

Zeeman Vastgoed

Grontmij Nederland bv
Alkmaar, 25 augustus 2005

Verantwoording

Titel : Natuurtoets 'locatie de Goorn'
Projectnummer : 195304
Documentnummer : 207989
Revisie : 0
Datum : 25 augustus 2005

Auteur(s) : ing. P. Korstanje, ing. N.J.A. Konijn
e-mail adres : pieter.korstanje@grontmij.nl
Goedgekeurd : ing. P. Korstanje
Paraaf goedgekeurd :

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Opzet	4
2	Plangebied.....	5
2.1	Ligging.....	5
2.2	Huidige inrichting	5
2.3	Toekomstige ontwikkelingen.....	5
3	Vigerend natuurbeleid	6
3.1	Natuurbeleid in ontwikkeling.....	6
3.2	Europees niveau	6
3.3	Rijksbeleid	6
3.3.1	Flora- en faunawet	6
3.3.2	Natuurbeschermingswet.....	7
3.3.3	Ecologische hoofdstructuur.....	7
3.4	Provinciaal niveau	7
4	Bestaande natuurwaarden	8
4.1	Gegevens.....	8
4.2	Flora	8
4.3	Fauna.....	8
5	Mogelijke effecten op aangetroffen beschermde natuurwaarden... 10	
5.1	Effecten	10
5.2	Mitigerende maatregelen	11
6	Conclusies en aanbevelingen	12
6.1	Conclusies	12
6.2	Aanbevelingen.....	12

Bijlage 1
Flora gegevens

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Zeeman Vastgoed oriënteert zich op mogelijkheden van aankoop en ontwikkeling van twee percelen te de Goorn in de gemeente Westerkoggenland. Voorafgaand aan de aankoop wil Zeeman Vastgoed duidelijkheid verkrijgen over de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in het plangebied en mogelijke consequenties hiervan. Grontmij is gevraagd voor het plangebied een natuurtoets op te stellen. In deze natuurtoets wordt op basis van bestaande informatie en een verkennend gebiedsbezoek een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en mogelijke relaties die er liggen met de omgeving.

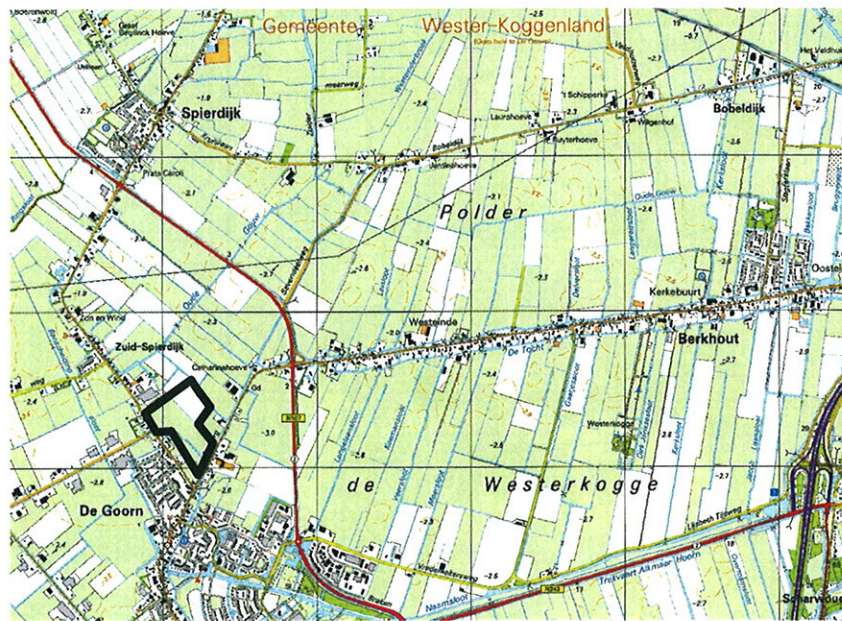
1.2 Opzet

Hoofdstuk twee van deze rapportage bevat een korte beschrijving van het plangebied. In *hoofdstuk drie* vindt een analyse plaats van het bestaande natuur- en soortenbeleid dat op het plangebied van toepassing is. De status van de locatie, inclusief de directe omgeving zijn getoetst aan de vigerende wetgeving op Europees, nationaal en provinciaal niveau. Vervolgens wordt in *hoofdstuk vier* een beschrijving gegeven van geconstateerde natuurwaarden. In *hoofdstuk vijf* worden de effecten van de ontwikkeling op de huidige natuurwaarden beschreven. In *hoofdstuk zes* worden conclusies en aanbevelingen weergegeven.

2 Plangebied

2.1 Ligging

Het plangebied dat voor deze natuurtoets in ogenschouw is genomen, is gelegen aan de Zuid-Spierdijkerweg en De Burg ten noorden van De Goorn. Het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging plangebied

2.2 Huidige inrichting

In de huidige situatie bestaan de percelen uit grasland voor beweiding. Tussen de Zuid-Spierdijkerweg en de percelen en tussen De Burg en de percelen is een sloot gelegen.

Foto 1: Overzicht plangebied

2.3 Toekomstige ontwikkelingen

Zeeman Vastgoed heeft het voornemen het plangebied aan te kopen en te ontwikkelen.

3 Vigerend natuurbeleid

3.1 Natuurbeleid in ontwikkeling

Natuurbeleid en –wetgeving zijn momenteel aan vernieuwing onderhevig. De afgelopen jaren heeft er een aanscherping plaatsgevonden van de wetgeving en de handhaving hiervan. Veel soorten hebben een beschermde status gekregen. Ook de gebiedsbescherming is uitgebreid. Hieronder wordt de actuele situatie toegespitst op het plangebied beschreven.

3.2 Europees niveau

Op Europees niveau zijn binnen het natuur- en soortenbeleid twee richtlijnen van belang, te weten de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. De Habitatrichtlijn heeft tot doel het waarborgen van de biologische diversiteit door instandhouding van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna. De Vogelrichtlijn heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten en de daarvoor aangegeven gebieden te beschermen.

Door de Nederlandse overheid zijn Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen en bij de Europese Commissie aangemeld. Voor deze gebieden geldt dat handelingen die de richtlijndoelstelling in gevaar kunnen brengen niet zijn toegestaan. Dit komt er op neer dat er geen significante verstoring van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden mag plaatsvinden. Momenteel wordt gewerkt aan een vertaling van de Europese richtlijnen in de nationale wetgeving.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Vogel- of Habitatrichtlijngebied. Het meest nabij gelegen Vogelrichtlijngebied wordt gevormd door het op 8 km afstand gelegen Markermeer. Hiermee bestaan geen ecologische relaties.

3.3 Rijksbeleid

Alhoewel beide Europese richtlijnen zowel soorten als gebieden beschermen, is in de vertaling hiervan in de nationale wetgeving een andere indeling gehanteerd. De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten en de Natuurbeschermingswet behelst de bescherming van bijzondere natuurgebieden. De Flora- en faunawet is sinds 1 april 2002 van kracht. De vernieuwde Natuurbeschermingswet wordt naar verwachting in 2005 van kracht, maar het is nog niet bekend wanneer. Tot die tijd is de huidige Natuurbeschermingswet 1998 vigerend. Verder is het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur van belang.

3.3.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is een raamwet en werkt volgens het ‘nee-tenzij’ principe. Alle fauna is in beginsel beschermd. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen diersoorten worden aangewezen die hierop een uitzondering vormen, zoals momenteel bruine rat, zwarte rat en huismuis en een groot deel van de uitheemse diersoorten. Beschermde plantensoorten zijn eveneens aangewezen bij algemene maatregel van bestuur.

Volgens artikel 8 t/m 18 van de wet is het verboden beschermde inheemse planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere manier van hun groeiplaats te verwijderen.

Met betrekking tot beschermde dieren is het verboden deze te doden, te verwonden, te vangen, opzettelijk te verontrusten, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, weg te nemen of te verstoren.

In het kader van deze natuurtoets zijn gegevens verzameld over de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de resultaten van deze inventarisatie en de consequenties hiervan.

3.3.2 Natuurbeschermingswet

De huidige Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing van beschermde natuurgebieden en Staatsnatuurmonumenten. Wanneer de vernieuwde Natuurbeschermingswet in werking treedt, worden tevens Vogel- en Habitatrichtlijngebieden middels deze wet beschermd.

Handelingen die het voortbestaan van planten en dieren binnen de richtlijngebieden kunnen aantasten zijn niet toegestaan. Daarnaast zijn handelingen buiten deze gebieden verboden voor zover deze de natuurwaarden van de richtlijngebieden significant beïnvloeden. Dit betreft de zogenaamde externe werking.

Het plangebied is niet gelegen in, of in de directe nabijheid van een beschermd natuurgebied zoals bedoeld in de Natuurbeschermingswet.

3.3.3 Ecologische hoofdstructuur

In het Structuurschema Groene Ruimte zijn de contouren van de Ecologische Hoofdstructuur weergegeven. De Ecologische Hoofdstructuur bestaat uit een netwerk van natuurgebieden met onderlinge verbindingen.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de Ecologische hoofdstructuur (EHS).

3.4 Provinciaal niveau

De Ecologische Hoofdstructuur uit het Structuurschema Groene Ruimte is op provinciaal niveau verder verfijnd en uitgewerkt in de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

4 Bestaande natuurwaarden

4.1 Gegevens

Er zijn gegevens over de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten opgevraagd bij Het 'Natuurloket'. Tevens is gebruik gemaakt van informatie verstrekt door de Provincie Noord-Holland (PNI-database). Als aanvulling hierop is in augustus 2005 het plangebied bezocht waarbij een inschatting is gemaakt van de aanwezigheid van, of geschiktheid voor, beschermde planten- of diersoorten.

4.2 Flora

Als gevolg van het intensieve agrarische gebruik van het plangebied is de vegetatieontwikkeling zeer minimaal.

De aanwezigheid van wilde planten beperkt zich tot de perceelsranden. Hier zijn naast diverse grassen soorten te vinden als fluitenkruid, paardebloem en ridderzuring.

In sloten die de perceelgrenzen vormen komt riet voor, samen met kikkerbeet, klein kroos en grote watereppe.

Er komen geen beschermde plantensoorten voor op de twee percelen. In de sloten groeit zwanebloem. De zwanebloem geniet bescherming onder de Flora en faunawet. zwanebloem is een soort die zich gemakkelijk verspreid in het polderland.

4.3 Fauna

Zoogdieren

Uit de gegevens van de provincie blijkt dat de volgende zoogdieren in de kilometerhokken waarin de twee percelen gelegen zijn, voorkomen:

- Dwergvleermuis
- Mol
- Haas

Bovenstaande soorten zijn beschermd volgens de Flora- en Faunawet.

De waargenomen vleermuissoort is tevens beschermd volgens de Habitatrichtlijn (HR bijlage IV). De dwergvleermuis is in Nederland de meest voorkomende vleermuis. De dwergvleermuis is een soort van gesloten tot half open landschap.

De dwergvleermuisen jagen in beschutting van opgaande elementen: nabij bebouwing, in tuinen, bij straatlantaarns, bij water, in bossen en langs bomenrijen, singels, houtwallen, e.d. Gedurende het gehele jaar gebruiken dwergvleermuisen vooral gebouwen als verblijfplaats. Ook worden gebouwen gebruikt als winterslaapplaats. Aanwezige bebouwing in het plantgebied blijft beperkt tot één kas welke niet geschikt is als vleermuisverblijfplaats. De sloten

in combinatie met een bomenrij langs de percelen zijn geschikt als jachtgebied voor de dwergvleermuis.

Vogels

Uit de gegevens van de provincie blijkt dat de volgende vogels in de kilometerhokken waarin de twee percelen gelegen zijn, broeden:

- Kievit
- Scholekster
- Fuut
- Kuifeend
- Knobbelzwaan

Kievit en scholekster zijn grondbroeders. Voor fuut, kuifeend en knobbelzwaan vormen de sloten een geschikt broed- en foerageergebied. De aange troffen soorten genieten bescherming onder de Flora- en faunawet.

Amfibieën en reptielen

De watergangen in het plangebied zijn geschikt als voortplantingslocatie voor algemeen voorkomende amfibiesoorten als groene en bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Alle amfibieën zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet. Er zijn geen waarnemingen bekend van de rugstreppad uit het plangebied of directe omgeving.

Reptielen komen in dit deel van Noord-Holland niet voor.

Vissen

Er is weinig informatie bekend over de visstand in het gebied. Gezien aard en inrichting van de waterlopen is de verwachting dat het visbestand met name uit algemeen voorkomende witvissoorten bestaat, waaronder brasem en ruisvoorn.

Overige fauna

Gezien huidige inrichting en gebruik is de verwachting dat er geen overige beschermde soorten in het gebied voorkomen.

5 Mogelijke effecten op aangetroffen beschermde natuurwaarden

5.1 Effecten

Negatieve effecten kunnen in algemene zin bestaan uit:

- Verstoring: planten of dieren ondervinden verstoring van de verblijfplaats of het voedselgebied. De aard van de verstoring kan divers zijn: door grondverzet of kapwerkzaamheden verdwijnen bijvoorbeeld verblijfplaatsen van soorten, of delen van het gebied worden als gevolg van werkzaamheden tijdelijk minder aantrekkelijk als verblijfslocatie.
- Versnippering: migratie van soorten wordt bemoeilijkt, waardoor populaties geïsoleerd worden.
- Vermesting: het voedselrijker worden van voedselarme situaties.
- Verdroging: het droger worden van natte situaties.
- Vervuiling: door werkzaamheden of toekomstig gebruik kan vervuiling optreden.

Onderstaand wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten. Tevens wordt aangegeven of er effecten zijn op de gunstige staat van instandhouding van de betreffende beschermde soorten.

Het onderzoeksgebied is niet in, of grenzend aan een beschermd natuurgebied gelegen. Er zijn daarom in dit kader geen negatieve effecten te verwachten. Het Habitat- of Vogelrichtlijngebied dat het meest nabij is gelegen, betreft het Markermeer. Hiermee bestaan geen ecologische relaties mee.

Flora

Als gevolg van graaf- en aanlegwerkzaamheden zal de aanwezige vegetatie op locaties waar werkzaamheden plaatsvinden verdwijnen. Groeiplaatsen van de zwanebloem kunnen hierbij worden verstoord. Voor de zwanebloem ontstaan echter weer nieuwe groeiplaatsen door aanleg van nieuw open water.

Voor verstoring van de groeiplaatsen van zwanebloem in het kader van ruimtelijke ingrepen geldt een algemene vrijstelling van de Flora en faunawet.

Zoogdieren

Het grootste gedeelte van de aanwezige zoogdieren zal bij de ontwikkeling van het plangebied verstoring ondervinden. Deze verstoring treedt op bij grondwerkzaamheden waardoor holen en andere rustplekken verdwijnen en de percelen niet meer geschikt zijn als leefgebied.

De haas zal niet meer terugkeren in het plangebied. De mol zal zich opnieuw kunnen vestigen.

Voor alle soorten geldt dat het algemeen voorkomende soorten zijn in Noord-Holland, zodat verstoring geen effect heeft op regionale populaties.

Voor verstoring van de genoemde soorten (met uitzondering van vleermuizen) in het kader van ruimtelijke ingrepen geldt een algemene vrijstelling van de Flora en faunawet.

De vleermuizen die het plangebied gebruiken als foerageergebied kunnen tijdens en na de werkzaamheden ongehinderd van het plangebied gebruik blijven maken. Er treedt derhalve geen verstoring op voor vleermuizen.

Vogels

Verstoring van de vogelbevolking treedt op wanneer er tijdens de broedtijd (circa 15 maart tot circa 15 juli) werkzaamheden plaatsvinden waardoor broedgevallen worden verstoord. Het verstoren van broedsels (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet). Het is van belang om geen werkzaamheden uit te voeren op percelen waar vogels broeden, wanneer werkzaamheden eenmaal een aanvang hebben is de kans op vestiging van broedvogels gering.

Watergebonden soorten

Verstoring van amfibieën treedt mogelijk op bij vergraving van slootkanten. Na afronding van de werkzaamheden ontstaat mogelijk een groter gebied dat een geschikt milieu biedt voor vestiging van amfibieën en andere watergebonden soorten.

Voor verstoring van de hier te verwachten algemeen voorkomende amfibieën geldt in het kader van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling van de Flora en faunawet.

5.2 Mitigerende maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden kan verstoring van amfibieën optreden. Deze worden geminimaliseerd door werkzaamheden direct langs sloten zo veel mogelijk buiten de voortplantingsperiode plaats te laten vinden (maart – mei).
- Wanneer het terrein voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt wordt gemaakt voor weidevogels, worden vogels ontmoedigd om op het terrein te gaan broeden. Verstoring van broedende vogels wordt hiermee geminimaliseerd. In de praktijk betekent dit dat de twee percelen bouwrijp moeten worden gemaakt voor het broedseizoen.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Het plangebied ten noorden van De Goorn herbergt weinig bijzondere natuurwaarden. De onderzochte percelen maken geen onderdeel uit van een beschermd natuurgebied. Gezien ligging en huidig gebruik worden evenmin effecten verwacht op de dichtst bij gelegen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

Ondanks het gebruik als grasland komt een aantal beschermde zoogdieren en amfibiesoorten soorten voor, alsmede een beschermde plantensoort. Het is aannemelijk dat een aantal van deze beschermde soorten bij de voorgenomen ingrepen in het gebied verstoring ondervinden. Het gaat bij deze diersoorten om algemeen voorkomende soorten in Noord-Holland. Versturende effecten op zoogdieren en amfibieën en planten bestaan deels uit verstoring van aanwezige exemplaren tijdens de werkzaamheden, anderzijds is de verstoring blijvend door het verdwijnen van geschikt leefgebied.

Voor elk plan of project dat gevolgen kan hebben voor een beschermde dier- of plantensoort en waarvoor geen alternatieve oplossing bestaat, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet vereist. Sinds 23 februari 2005 is echter een Algemene Maatregel van bestuur in werking getreden waardoor voor al de genoemde soorten in het plangebied (met uitzondering van vogels en vleermuizen), welke verstoring ondervinden een algemene vrijstelling van ontheffingsaanvraag van toepassing is. Dit betekent dat een ontheffingsaanvraag achterwege kan blijven. Vogels vallen niet onder de algemene ontheffing, hetgeen betekent dat broedende vogels niet mogen worden verstoord. Voor verstoring van broedende vogels wordt slechts bij hoge uitzondering ontheffing verleend. Er vindt geen verstoring van vleermuizen plaats. Voor al de soorten in het plangebied geldt dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De algemene conclusie is dat natuurbeleid en –wetgeving en geconstateerde natuurwaarden geen belemmering vormen voor ontwikkeling van de twee percelen.

6.2 Aanbevelingen

- Eventueel bouwrijp maken van de twee percelen voor het broedseizoen laten plaatsvinden.

Bijlage 1

Flora gegevens

Bijlage 1

Flora gegevens

Veldbezoek:

- Basterdwederik
- Gewone berenklauw
- Scherpe boterbloem
- Grote brandnetel
- Akkerdistel
- Grote egelskop
- Glanshaver
- Heermoes
- Hondsdraf
- Kikkerbeet
- Rode klaver
- Klein kroos
- Kruipertje
- Liesgras
- Grote lisdodde
- Mannagras
- Gewone paardebloem
- Perzikkruid
- Riet
- Rietgras
- Pitrus
- Grote watereppe
- Watergentiaan
- Brede waterpest
- Grote waterweegbree
- Grote weegbree
- Smalle weegbree
- Vogelwikke
- Harig wilgenroosje
- Haagwinde
- Zilverschoon
- Kluwenzuring
- Ridderzuring
- Veldzuring
- Zwanebloem

